

Designing a Performance Model for Shiraz Urban Management Using an Interpretive Structural Approach: A Case Study of Shiraz Municipality

Mohammad Amin Mehrvarz¹, Leila Saeedi², Karamollah Daneshfard³

1- Faculty of Management and Economics, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2- Faculty of Management, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

3- Faculty of Management and Economics, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Article info	Abstract
<p>Article type: Research Article</p> <p>Received: 2024/09/15</p> <p>Accepted: 2024/11/03</p> <p>pp: 34- 51</p> <p>Keywords: Interpretive Structural Model, Shiraz Municipality, Human Resources, Urban Management.</p>	<p>The aim of this research was to design a performance model for Shiraz urban management using an interpretive structural approach (case study: Shiraz Municipality). The research was applied in purpose and descriptive in method, conducted through a mixed qualitative and quantitative approach. Sampling in the qualitative section was based on a specialized and targeted panel, consisting of 18 participants. The statistical population in the quantitative section included managers and experts from Shiraz Municipality, selected using a non-random convenience sampling method based on Cochran's formula and Morgan's table. The research tools included a researcher-made questionnaire and a structured self-interaction form. The questionnaire's validity was confirmed by 10 sports management professors, and its reliability was verified through Cronbach's alpha test ($\alpha=0.88$). To model the components, the interpretive structural modeling technique was employed. The findings identified 38 indicators categorized under organizational structure components, supervision and monitoring, management of financial and hardware resources, development of interactions and relationships, inter-organizational coordination and coherence, unity of command, coordination, development of human resources, integration, platform building, systemic perspective, and Karrahe. These components were structured across seven levels, with human resources development and Karrahe positioned at the foundational level. It can be concluded that designing and implementing mid-term and long-term strategies, along with recruiting, retaining, and empowering expert personnel in various areas of urban management, will facilitate the realization of the identified components and contribute to the development of urban management.</p>

Citation: Mehrvarz, M. A., Saeedi, L., & Daneshfard, K. (2024). Designing a Performance Model for Shiraz Urban Management Using an Interpretive Structural Approach: A Case Study of Shiraz Municipality. *Journal of Urban Futurology*, 4(3), 34-51.

© The Author(s).

Publisher: Islamic Azad University, Zahedan Branch.

¹ **Corresponding author:** Mohammad Amin Mehrvarz, **Email:** mehrvarz.ma63@gmail.com, **Tell:** +989173236682

Extended Abstract

Introduction

The performance of urban management, as a comprehensive institution addressing various issues and phenomena of cities and urbanization, needs improvement. The rapid growth of the population and the expansion of cities have led to unique challenges in urban life, exacerbated by ineffective management and planning. Many experts believe that addressing these issues requires adopting new concepts and approaches to urban management, emphasizing the necessity of implementing strategies and solutions to optimize the lives of city dwellers (Adampour et al., 1401). In simple terms, urban management encompasses all implementation steps within the physical and social structures of the city. As one of humanity's most complex creations, cities demand a level of management that matches their intricacy. Today, urban management has evolved, focusing on the welfare and comfort of citizens. It plays a pivotal role in the success of urban development plans and projects (Mirzazadeh Dostan, 1401) and incorporates components such as transparency, responsiveness, participation, adherence to the rule of law, efficiency, and consensus to meet the increasing demands of urbanization (Ghafari et al., 1400). The development of Shiraz's urban management, centered on the municipality, can accelerate and facilitate the resolution of existing shortcomings. However, comprehensive research in this field has yet to be conducted for Shiraz city or its municipality. This gap underscores the necessity of the present study. Accordingly, this research aimed to identify the components and indicators of urban management in Shiraz and to establish a hierarchical framework for these components within Shiraz Municipality.

Methodology

The research method employed was descriptive-survey and applied in terms of purpose, conducted using a mixed qualitative and quantitative approach. Data collection was carried out through document studies, internet research, expert opinions (qualitative research sample), and questionnaires to identify the indicators and components affecting the urban management of Shiraz. Initially, data was collected qualitatively, followed by quantitative methods. The statistical population in the qualitative phase comprised 18 experts in

Shiraz urban management. In the quantitative phase, the population included 1,500 managers and experts from Shiraz Municipality. A random cluster sampling method was applied, targeting municipalities in regions two, four, five, six, and ten, as well as the technical and socio-cultural deputies of Shiraz Municipality. From this population, 306 individuals were selected as the sample using a non-random convenience sampling method, based on Cochran's formula and Morgan's table. Research data was gathered through library and internet studies, questionnaires, semi-structured interviews, and the Delphi method to elicit participants' opinions. Finally, the components were structured and leveled using the interpretive structural modeling technique.

Results and discussion

The findings revealed 38 indicators in the form of coordination components, human resources development, hardware resources management, financial resources management, unity of purpose, unity of command, cohesion, foundation, organizational structure, interaction, systemic perspective, integration, performance evaluation, and good governance, all of which are effective in the urban management of Shiraz. The components were structured into seven levels: First level: good governance and inter-organizational coherence. Second level: coordination and inter-organizational coordination. Third level: integration and foundation. Fourth level: unity of command and interaction. Fifth level: hardware resource management. Sixth level: performance evaluation, human resource management, and organizational structure. Seventh level (infrastructure): human resources development and systemic perspective. According to the hierarchy of effects in interpretive structural modeling, the effects proceed from the lowest level to the first level (the top of the model). Therefore, the focus should begin with the factors at the seventh level, followed by the sixth level, and continue in this manner until reaching the first level.

Conclusion

Shiraz, with its geographical location, mild climate, and unique attractions, is an appealing destination for migration. Consequently, the population of this city is growing steadily, posing challenges for urban management and

creating significant concerns for city administrators. Developing a performance model for urban management will enhance managers' understanding of effective indicators and components, thereby contributing significantly to the advancement of urban management in Shiraz Municipality. Furthermore, identifying action priorities will streamline the implementation of this model. Based on the findings, focusing on the components of coordination, human resource development, hardware resource management, financial resource management, unity of purpose, unity of command, coherence, foundation, organizational structure, interaction, systemic perspective, integration, performance evaluation, and good governance can lead to improved urban management performance and greater satisfaction among citizens. Given the stratification of components, with human resource development and systemic perspective positioned at the seventh level (the foundational level of the model), and their critical influence on strengthening or establishing other components, it can be concluded that attracting, retaining, and

empowering expert personnel in various areas of urban management, alongside fostering a holistic and unified perspective across the municipality's subsidiary organizations and other key stakeholders in Shiraz's urban management, will greatly facilitate the realization of the identified components and promote the development of urban management.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

طراحی مدل عملکرد مدیریت شهری شیراز با رویکرد ساختاری تفسیری (مورد مطالعه: شهرداری شیراز)

محمدامین مهرورز^۱، لیلا سعیدی^۲، کرم‌اله دانشفرد^۳

- ۱- گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.
- ۲- گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران.
- ۳- گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

چکیده	اطلاعات مقاله
هدف پژوهش، طراحی مدل عملکرد مدیریت شهری شیراز با رویکرد ساختاری تفسیری (مورد مطالعه: شهرداری شیراز) بود. پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ روش، توصیفی بود که به صورت آمیخته کیفی و کمی انجام شد. نمونه‌گیری در بخش کیفی بر اساس پلن تخصصی و هدفمند و برابر با ۱۸ نفر بود. جامعه آماری در بخش کمی، شامل مدیران و کارشناسان شهرداری شیراز و سازمان‌های زیرمجموعه شهرداری، برابر با ۱۴۲۹ نفر بود که ابتدا به صورت تصادفی خوشه‌ای و سپس با روش غیرتصادفی در دسترس و براساس جدول مورگان، تعداد ۳۰۶ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. ابزار تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته و فرم خودتعاملی ساختاری بود. روایی پرسشنامه توسط ۱۰ نفر از اساتید مدیریت ورزشی و پایایی آن، با آزمون آلفای کرونباخ، تأیید شد ($\alpha=0/88$). جهت مدل‌یابی مؤلفه‌ها از تکنیک مدلسازی ساختاری تفسیری استفاده شد. یافته‌ها نشان داد ۳۸ شاخص در قالب مؤلفه‌های ساختار تشکیلاتی، نظارت و پایش، مدیریت منابع مالی و سخت افزاری، توسعه تعاملات و مراودت، هماهنگی و انسجام بین سازمانی، وحدت فرماندهی، هم پایایی، توسعه منابع انسانی، یکپارچگی، بسترسازی، دیدگاه سیستمی و کارراهه، بر مدیریت شهری شیراز اثرگذار است و مؤلفه‌ها در هفت سطح ساختاردهی شدند و مؤلفه‌های توسعه منابع انسانی و کارراهه در سطح زیربنایی قرار گرفتند. می‌توان گفت که طراحی و اجرای استراتژی‌های میان مدت و بلند مدت و همچنین جذب، نگهداری و توانمندسازی نیروهای متخصص در حوزه‌های مختلف مدیریت شهری، دستیابی به مؤلفه‌های شناسایی شده و توسعه مدیریت شهری را هموار خواهد کرد.	<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۲۵</p> <p>پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۱۳</p> <p>صص: ۳۴-۵۱</p> <p>واژگان کلیدی: شهرداری شیراز، مدل ساختاری تفسیری، منابع انسانی، مدیریت شهری.</p>

استناد: مهرورز، محمدامین؛ سعیدی، لیلا؛ و دانشفرد، کرم‌اله. (۱۴۰۳). طراحی مدل عملکرد مدیریت شهری شیراز با رویکرد ساختاری تفسیری (مورد مطالعه: شهرداری شیراز). فصلنامه آینده پژوهی شهری، ۴(۳)، ۳۴-۵۱.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان.

نویسندگان

مقدمه

امروزه مدیریت شهرها تحول یافته است. شهرها برای رفاه و آسایش بیشتر شهروندان مدیریت می‌شوند. مدیریت شهری نقش مهمی در موفقیت و برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری بر عهده دارند (Mirzazadeh Dostan, 2022: 21) و دارای مؤلفه‌هایی همچون شفافیت، پاسخگویی، مشارکت طلبی، قانون مداری، کارآمدی و اجماع‌گرایی است تا از تمام شرایط افزایش شهرنشینی بهره‌گیرد (Ghaffari & Nejati Hosseini, 2021). از طرفی با افزایش جمعیت در شهرها مشکلات زیادی از جمله آلودگی هوا، صوتی، آب، مشکلات حمل و نقل درون شهری و حاشیه‌نشینی وجود دارد و اگر چاره اساسی اندیشیده نشود، این مشکلات در زمینه شهری به صورت مسائلی حاد جلوه می‌کند. جمعیت‌پذیری شهرها به همراه مسائل اجتماعی-اقتصادی آن‌ها، شکل تازه‌ای از شهر، شهرنشینی و شهرگرایی بوجود آورده است. که با آنچه در نیمه اول قرن بیستم در شهرها دیده می‌شود، تفاوت بسیاری دارد. در حال حاضر با توجه به اینکه بخش عمده جمعیت کشور در شهرها ساکن هستند لزوم بکارگیری تدابیر موثر از سوی سازمان‌ها و ارگان‌هایی که در مدیریت شهری نقش تعریف شده‌ای دارند ضرورت دارد (Mirzazadeh Dostan, 2022: 21).

روند رو به رشد جمعیت و شهرنشینی و بروز مشکلات متعدد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی از یک سو و ناکارآمد بودن روش‌های مدیریت و کنترل توسعه شهری، جهت رفع مشکلات و تنگناهای مذکور از سوی دیگر، شهرهای نابسامان را خلق نموده است. بدون شک یکی از اصلی‌ترین علت‌های ایجاد چنین نابسامانی‌ها و ناپایداری‌ها، چالش‌های مدیریتی است (Khadem Al- Hosseini & Bahrami, 2019: 33). رشد سریع و بی‌رویه جمعیت شهرنشین کارکردها و هویت شهری را تغییر داده است و مدیریت شهری را به یکی از پیچیده‌ترین و اصلی‌ترین عرصه روابط بین مردم و حکومت تبدیل کرده است (Ziari et al, 2020: 1). با توجه به این وضعیت‌های نابسامان ناشی از رشد جمعیت در شهرها، مسائل و مشکلات شهری از طریق کاربست سیستم‌های مدیریتی سنتی منسوخ، قابل حل و فصل نبوده و به همین دلیل چالش‌های مضاعفی را برای شهرها به کرده است (Firouzi et al, 2020: 73). امروزه شهرها به عنوان مصرف‌کننده و توزیع‌کننده اصلی کالاها و خدمات، کانون توجه بحث پایداری شده‌اند (Adampour et al, 2022: 537). در ایران مدیریت شهری به دلایلی چون تمرکزگرایی، برون‌زا بودن برنامه‌ها و طرح‌های شهری، اقتصاد رانتی و مبتنی بر نفت، تحت تأثیر دولت بوده است و مدام از مدیریت سیستمی و یکپارچه فاصله گرفته و به مدیریت بخشی رو آورده، همچنین از روند شهرنشینی و مسائل برآمده از آن، عقب مانده و در دیدگاهها و نگرش‌های از بالا به پایین گرفتار شده است (Hekmat Nia et al, 2017: 143- Bayramzadeh & Mousavi, 2024- Mousavi & Bayramzadeh, 2024- Mousavi et al, 2024). این رویه در همه سازمان و بخش‌های مدیریت شهری شهرهای کشور نیز وجود دارد (Kavehpour et al, 2022: 51). این تحولات چند دهه اخیر که با سرعت فزاینده شهرنشینی و پدید آمدن کلانشهرها در سطح جهان ایجاد شده است، لزوم بازنگری در مدیریت شهری را مطرح کرده تا به این وسیله شهرها به مرکز رشد و پویایی اقتصادی و اجتماعی در چارچوب ملی بدل شوند (Adampour et al, 2022: 537). در چنین شرایطی عملکرد مدیریتی به عنوان تنظیم‌کننده روابط میان همه ارکان سازمان و شهروندان همواره از اهمیت بسیاری برخوردار بوده است که در حوزه مدیریتی این سازوکار درونی، بدون آنکه نیاز به اهرم‌های بیرونی داشته باشد قادر است رضایتمندی شهروندان را به وجود آورد (Kavehpour et al, 2022: 51). شیراز یکی از کلانشهرهای ایران است که علاوه بر موقعیت جغرافیایی و آب و هوای معتدل به لحاظ یکی از محورهای فعالیت‌های اقتصادی و تجاری و نیز فعالیت‌های فرهنگی و سابقه تاریخی به شهری مهاجرپذیر تبدیل شده است و جمعیت این شهر روز به روز در حال افزایش است. از اینرو ضرورت عملکرد سنجیده و مطلوب مدیریت شهری را در این شهر نمایان کرده است.

عملکرد مدیریت شهری به عنوان یک نهاد مدیریتی گسترده و مرتبط با موضوعات و پدیده‌های متنوع شهر و شهرنشینی باید ارتقاء یابد. زیرا رشد سریع جمعیت و گسترش شتابان شهرها و شهرنشینی، مسائل و مشکلات خاص زندگی شهری به دلیل نبود برنامه و مدیریت کارآمد به چالشی برای کلان‌شهرها تبدیل شده است (Adampour et al, 2022: 537). در این رابطه، در شهرداری شیراز وضعیت حمل و نقل و ترافیک، درآمد سرمایه‌گذاری و مشارکت‌ها، امور مالی، فرهنگی و ورزشی و رضایت شهروندان مطلوب نیست. مدیریت شهری به زبان ساده، تمام مراحل پیاده‌سازی در کالبد و اجتماع شهر است. بنابراین ضرورت دوری از مدیریت سنتی و پیاده‌سازی مدیریت نوین و علمی در کلان‌شهرها امری بدیهی است و بکارگیری علم مدیریت زمان، هزینه، کیفیت،

ائتلاف هدف، ریسک، ارتباطات، تدارکات و منابع انسانی از جمله مقولاتی است که توجه به آن‌ها در سیستم شهرداری شیراز الزامی است (Habibi & Shahrazad, 2019). چرا که شهرداری، مسئولیت مدیریت شهری که در واقع یک سازمان گسترده متشکل از تمام عناصر و اجزای رسمی و غیر رسمی ذیربط و مؤثر در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، کالبدی حیات شهرها با هدف اداره، هدایت، کنترل و توسعه همه جانبه است را برعهده دارد. به عبارتی دیگر، شهرداری سازمانی غیردولتی و مردمی است که اداره و مسئولیت و مدیریت امور شهری را با مجوز دولت و امکانات مردمی به دست آورده تا به منظور ایجاد و اداره کردن تأسیسات عمومی و وضع و اجرای نظامات شهری و تأمین نیازمندی‌های مشترک محلی فعالیت کند و هزینه خدماتی را که به آن واگذار گردیده با اسلوبی منطقی و عادلانه بین سکنه شهر و استفاده کنندگان از خدمات تقسیم نماید (Alavi et al, 2014, Safaipour. & Azadbakht, 2018: 115).

شهر شیراز نیز بعنوان یکی از کلانشهرهای کشور در طی چند دهه گذشته دارای رشد جمعیتی بالایی بوده است که این افزایش باعث بروز مشکلات متعدد در مدیریت شهری شده است (Pishrow, 2011: 1). به طوری که نتوانسته است رضایت‌مندی مردم و کارکنان را جلب نماید. به عنوان مثال در زمینه شهرداری الکترونیک رضایت‌مندی مردم و کارکنان از استقرار شهرداری الکترونیک نامطلوب است. بنابراین برنامه ریزی جهت ارتقای سطح رضایت‌مندی کارکنان از استقرار شهرداری الکترونیک شهرداری شیراز به ویژه در ابعاد فنی، مدیریتی و آموزشی ضروری است (Raustai et al, 2015). یا در زمینه حمل و نقل همگانی محور در شهر شیراز چالش‌های زیرساختی اجتماعی مدیریتی و اقتصادی وجود دارد (Raisi & Pak Nahad, 2014). همچنین توزیع خدمات عمومی در مناطق شهر شیراز با دیدگاه عدالت اجتماعی انطباق ندارد (Setavand et al, 2019: 179). این چالش‌ها موجب نارضایتی مردم از عملکرد شهرداری شده است که به بهبود مدیریت شهری از چالش‌ها و مشکلات کاسته خواهد شد.

افزایش بیش از پیش جمعیت موجب بروز کاستی‌ها و مشکلاتی برای شهروندان و دغدغه‌ای برای مدیران این شهر تبدیل شده است. توسعه عملکرد مدیریت شهری شیراز، با محوریت شهرداری موجب تسریع و تهسیل در برطرف کردن کاستی‌ها خواهد شد. از طرفی تاکنون تحقیق جامعی در این زمینه در شهر شیراز و یا در شهرداری شیراز انجام نشده است. از اینرو تحقیق حاضر ابتدا به دنبال شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های مدیریت شهری شیراز بود. اما از آنجا که تمرکز همزمان بر همه مؤلفه‌ها دشوار است و ممکن است که مدیران در مدیریت شهری دچار سردگمی در پیاده سازی مؤلفه‌های مدیریت شهری حاصل شده بشوند، تعیین اولویت‌های اقدام کمک زیادی به آن‌ها خواهد کرد. از اینرو در بخش دوم تحقیق حاضر به سطح بندی مؤلفه‌های مدیریت شهری در شهرداری شیراز پرداخته شده است.

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

در ارتباط با مدیریت شهری تحقیقاتی انجام شده است که با توجه به افزایش روزافزون جمعیت شهرها و مشکلات جدید و نیز پیچیدگی‌های مدیریت شهری کافی نیست و ضرورت تحقیقات بیشتر و جامع‌تری را آشکار ساخته است. در ادامه به یافته‌های برخی از تحقیقات انجام شده اشاره می‌شود. الویر و همکاران (۲۰۲۴) در چارچوب مدیریت شهری و همفاهیم شهر هوشمند در شهرهای روسیه به زیرساخت‌های پیشرفته، شبکه‌های ارتباطی مؤثر، سرمایه انسانی ماهر و فرهنگ فراگیری و مدارا اشاره کردند. اسیبی و همکاران (۲۰۲۲) در تحقیقی به هماهنگی ضعیف نهادی و ذینفعان، بودجه ناکافی و منابع انسانی محدود منجر به ناتوانی در مدیریت شهری در زمینه تأثیرات تغییرات آب و هوایی شهر آکرا در کشور غنا، مانند سیل و ایجاد انعطاف‌پذیری در برابر آن‌ها شده است. آلن (۲۰۲۲) در تحقیقی بر لزوم اجرای سیاست‌های مدیریت شهری، جهت بهبود استفاده کارآمد از زمین شهری و زمین و مسکن مناسب به منظور کاهش سکونتگاه غیر رسمی در شهر گوندرا اتیوپی تأکید کرده است. الراوی و قاسم (۲۰۲۲) معتقدند که مدیریت شهری و شوراها علاوه بر وضع قوانین و مقررات، نقش مهمی در تعریف سناریوهای اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی و هدایت آن‌ها به سمت دستیابی به توسعه پایدار ایفا می‌کنند. آن‌ها در تحقیق خود اعمال تمرکززدایی جهت دستیابی به ابعاد پایداری اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و نهادی، استقرار سیستم‌های اطلاعاتی، پایش و ارزیابی، تقویت نقش شهرداری در تهیه و تصویب طرح‌های جامع، کاهش تضاد قوانین و مقررات مربوط به سازمان و کاربری اراضی، اعمال رویکرد مشارکتی بین دولت و ارگان‌های اداری محلی بخش‌های خصوصی و جامعه مدنی و یکپارچگی، انعطاف‌پذیری و شفافیت در فرآیند تصمیم‌گیری

را پیشنهاد کردند. شخار (۲۰۲۰) در تحقیقی دریافت که روستاییان از مناطق همجوار جذب شهر می‌شوند و شهرنشینی به دلیل افزایش جمعیت حومه دچار تغییرات سریع می‌شود. بنابراین اختصاص منطقه مناسب برای توسعه سهام مسکن مقرون به صرفه برای جلوگیری از ایجاد محله‌های فقیرنشین را پیشنهاد کرد.

در داخل کشور نیز، اسفندیاری و همکاران (۱۴۰۳) در سنجش میزان سطح عملکرد مدیریت شهری در شیراز گزارش کردند، مدیریت شهری در شیراز در وضعیت و شرایط مطلوبی قرار نداشته و ارجح‌ترین شاخصی‌ها در مدیریت شهری شیراز، شاخص‌های قانون‌مندی، مشارکت، اجماع‌گرایی، اثربخشی و کارایی، مسئولیت و پاسخ‌گویی، شفافیت و بینش راهبردی است. منصوریان و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی دریافتند که اعضای شورای شهر به شیوه‌های مختلفی از قبیل نصب و عزل پرسنل، دخل و تصرف در انتخاب پیمانکار، هدایت پروژه‌های عمرانی به سمت بخش‌های خاصی از شهر، در امور اجرایی شهرداری دخالت می‌کنند. سمواتی و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی نشان دادند که شاخص‌های قانونمندی، مسئولیت‌پذیری و شفافیت بیشترین تأثیرگذاری را در مدیریت شهری همدان دارند. آئینی (۱۳۹۹) در تحقیقی به سه مؤلفه کلان سیاستگذاری راهبردی برای تعالی بخشی به شهرهای جدید، توسعه مدیریت و انسجام سازمانی و توسعه خدمات برای تبیین الگوی مدیریت شهری منسجم در شهرهای جدید دست یافت. رحمانی (۱۳۹۷) به شاخص‌های مشارکت شهروندان با شهرداری، کارایی و اثربخشی، پاسخگویی به شهروندان، شفافیت، قانون‌مندی، جهت‌گیری توافقی، عدالت و بینش راهبردی برای توسعه مدیریت شهری تهران دست یافتند. سالار سردری و کیانی (۱۳۹۶) در تحقیق خود اشاره کردند که سیر تاریخی روند حاکم بر ویژگی‌های شکلی و محتوایی مدیریت شهری در ادوار مختلف از برداشت‌ها و باورهای تک‌ساختی و تک‌ساختی رو به سوی برداشت‌ها و باورهای چندساختی و چندساختی (مدیریت مشارکتی و بهره‌گیری از خرد جمعی، پاسخ‌گویی و شفاف‌سازی) هدایت شده است. با این حال در ایران، نظام اداره امور شهر در طی صد سال گذشته از وظایف اصلی مدیریت شهری به جهت نداشتن منابع درآمدی پایدار، ضعف نهادهای مدنی و محلی و نداشتن جایگاه تعریف شده تشکیلاتی در سلسله مراتب تشکیلاتی کشور، عدم مشارکت در برنامه‌ریزی به واسطه ماهیت برنامه‌ریزی متمرکز و از بالا به پایین، باز مانده و بیشتر به امور بر زمین مانده شهر پرداخته شده است. بابایی و ابراهیمی (۱۳۹۶) مهمترین عوامل دستیابی به مدیریت یکپارچه شهری را ایجاد انسجام، همپایانی، هماهنگی، دیدگاه سیستمی، تعامل در دستگاه‌های اجرایی متولی امور شهری و تحقق حکمرانی خوب می‌دانند. زیاری و همکاران (۱۳۹۸) در بررسی نقش مشارکت شهروندان در افزایش موفقیت مدیریت شهری، قوی‌ترین اثر مربوط به رابطه به بازنامی قدرت شهروندان و نظارت شهروندی بود. سپس به ترتیب متغیرهای تمایلات جمعی، دموکراسی، بازسازی شهر و ساختار سیاسی حاکمیت هر کدام اثر مستقیم و معناداری بر میزان موفقیت مدیریت شهری داشته‌اند.

مواد و روش پژوهش

روش پژوهش، توصیفی-پیمایشی و به لحاظ هدف، کاربردی است که به شیوه آمیخته کیفی و کمی انجام شد. داده‌های پژوهش به صورت مطالعه اسنادی، اینترنتی، نظرخواهی از خبرگان (نمونه کیفی پژوهش) و هم‌چنین روش پرسشنامه در زمینه شناسایی شاخص‌ها و مؤلفه‌های مؤثر بر مدیریت شهری شیراز انجام شد. در این پژوهش، ابتدا با روش کیفی و سپس با روش کمی داده‌ها جمع‌آوری شد.

جامعه آماری این پژوهش در بخش کیفی خبرگان و صاحب‌نظران مدیریت شهری شیراز بودند که تعداد ۱۸ نفر از آن‌ها به عنوان مشارکت‌کنندگان، براساس تخصص، تجربه، تسلط نظری، دسترسی و تمایل به صورت غیر تصادفی و هدفمند و همچنین با بهره‌گیری از روش گلوله برفی به این صورت که مصاحبه شوندگان پس از اتمام مصاحبه و رسیدن به اشباع نظری، فرد خبره و صاحب نظر بعدی را معرفی می‌کردند، انتخاب شدند (۵ تن از مدیران و صاحب‌نظران سابق و فعلی مناطق یازده گانه شهرداری شیراز، ۵ نفر از مدیران سابق و فعلی شهرداری شیراز و معاونت‌ها، ۲ نفر از خبرگان و صاحب‌نظران امور شهری و شوراهای و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های استانداری فارس، ۲ نفر از اعضای شورای اسلامی شهر شیراز با سابقه مدیریت در شهرداری و ۴ نفر از اساتید مدیریت دولتی و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه). جامعه آماری در بخش کمی، شامل مدیران و کارشناسان شهرداری شیراز و سازمان‌های زیرمجموعه شهرداری شیراز، براساس چارت سازمانی این شهرداری در سال ۱۴۰۲، برابر با ۱۴۲۹ نفر بود که ابتدا به

صورت تصادفی خوشه‌ای، معاونت فنی و عمرانی، سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری، معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری شیراز، سازمان عمران و بازآفرینی فضاهای شهری، معاونت فرهنگی-اجتماعی شهرداری شیراز، شهرداری‌های مناطق دو، چهار، پنج، شش و ده، انتخاب شد و سپس با روش غیرتصادفی در دسترس و بر اساس جدول مورگان، تعداد ۳۰۶ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد.

داده‌های پژوهش به صورت مطالعه کتابخانه‌ای، اینترنتی، روش پرسشنامه و همچنین نظر خواهی از مشارکت کنندگان به صورت مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته به دست آمد. به این صورت که داده‌های حاصل از مرور ادبیات و مصاحبه‌های باز با مشارکت کنندگان، با روش تحلیل محتوا و کدگذاری باز، مفاهیم اولیه استخراج شد (۳۶ مفهوم از ادبیات پیشینه و ۴۳ مفهوم از متن مصاحبه‌ها که در مجموع ۷۹ مفهوم بود). در مرحله بعد برای تعیین قابلیت اعتماد داده‌ها و نیز پایایی داده‌ها در بخش کیفی، متن مصاحبه‌ها به ۵ نفر از مصاحبه شونده‌گان برای راستی آزمایی احصاء کدها و مفاهیم بازگشت داده شد که پس از بازبینی با اصلاح جزئی تأیید شد و پس از آن متون داده‌ها و کدها در اختیار دو کدگذار به غیر از گروه تحقیق به منظور بازبینی و ارائه نظرات اصلاحی قرار گرفت که هر دو کدگذار، کدگذاری‌ها را تأیید کردند. سپس مفاهیم اولیه توسط گروه تحقیق یکسان سازی و جمع بندی گردید و تعداد کدهای جمع بندی شده به ۵۵ کد (مفهوم) کاهش یافت. سپس پنل دلفی تشکیل گردید و داده‌های جمع بندی شده جهت بازنگری، ویرایش و اصلاح در اختیار اعضای پنل دلفی قرار گرفت. در مرتبه اول، پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها، نظرات اصلاحی داده شد و پس از جمع بندی نظرات اصلاحی پنل دلفی، تعداد مفاهیم به ۴۶ مورد کاهش یافت، در واقع، عوامل کم اهمیت و یا بی ارتباط حذف شد. در ادامه برای بازنگری در مرتبه دوم مجدداً پرسشنامه در اختیار اعضای پنل دلفی قرار گرفت و ویرایش‌های لازم انجام شد و موارد مشابه یکسان سازی شد و تعداد عوامل، مجدد کاهش یافت و تعداد عوامل مؤثر توسعه مدیریت شهری در شهرداری شیراز به ۴۰ مورد کاهش داده شد و با حذف ۲ مورد دیگر از شاخص‌ها در ویرایش و بازنگری مرتبه سوم توسط اعضای پنل دلفی، توافق نهایی آن‌ها مبنی بر اثرگذاری ۳۸ شاخص حاصل شد. در مرتبه چهارم، ترتیب و اهمیت شاخص‌ها و دسته‌بندی آن‌ها در قالب ۱۴ مؤلفه هماهنگی، توسعه منابع انسانی، مدیریت منابع سخت افزاری، مدیریت منابع مالی، هم پایانی، وحدت فرماندهی، انسجام، بسترسازی، ساختار تشکیلاتی، تعامل، دیدگاه سیستمی، یکپارچگی، ارزیابی عملکرد و حکمرانی خوب انجام و پرسشنامه تهیه گردید. روایی پرسشنامه توسط ۱۰ نفر از اساتید مدیریت دولتی و برنامه ریزی شهری که آشنا و صاحب نظر در امور شهری بودند، تأیید شد و پایایی آن نیز با استفاده از محاسبه آزمون آلفای کرونباخ مورد بررسی و تأیید قرار گرفت ($\alpha = 0.88$). برای توصیف متغیرهای پژوهش مانند توزیع فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد از آمار توصیفی و استفاده از نرم افزار SPSS استفاده شد. به منظور ساختاردهی ۱۲ مؤلفه حاصل شده و تعیین اولویت‌های تصمیم‌گیری و اقدام، روش مدلسازی ساختاری تفسیری انتخاب شد. مدلی که با استفاده از این روش شناسی به دست می‌آید، ساختاری از یک مسأله یا موضوع پیچیده، یک سیستم یا حوزه مطالعاتی را نشان می‌دهد و اولویت‌های اقدام را برای مدیران مشخص می‌کند (Faisal et al, 2006: 535).

به منظور کاربرد روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری تعداد ۱۲ مؤلفه مؤثر بر توسعه مدیریت شهری شهرداری شیراز در جدول ماتریس خود تعاملی ساختاری^۱ درج گردید و به صورت پرسشنامه در اختیار نمونه کیفی پژوهش (خبرگان) قرار گرفت و از آنان درخواست شد که عوامل را دو به دو به صورت زوجی براساس جدول شماره ۱ مقایسه کنند.

جدول ۱- علائم و نمادهای روابط متغیرها

O	X	A	V
عدم وجود رابطه	رابطه دو سویه	متغیر A بر X تأثیر دارد	متغیر V بر X تأثیر دارد
۰	۱	۰	۱

در ادامه برای تعیین روابط علی-معلولی عوامل، از روش مدل‌سازی ساختاری-تفسیری استفاده شد. این روش دارای چهار گام به شرح زیر است: گام اول، بر اساس نظر اکثریت نمونه کمی پژوهش، جمع بندی نتایج داده‌های پرسشنامه ماتریس خود تعاملی به عنوان نظر نهایی در جدول مربوطه درج گردید. در گام دوم، نمادهای تعاملی ساختاری به صفر و یک تبدیل شدند. در گام سوم به

¹ Interpretive Structural Modeling

منظور تعیین سطح هر یک از عوامل، برای هر یک از آن‌ها مجموعه خروجی (دسترسی)، ورودی (پیش نیاز) و اشتراک‌ها تعیین شد. متغیری که مجموعه خروجی و عناصر مشترک آن کاملاً یکسان بود، در سطح اول جای گرفت. پس از تعیین متغیرهای سطح اول، به منظور تعیین سطح دوم، متغیرهای سطح اول را از جدول حذف شده و با بقیه متغیرها جدول بعدی تشکیل شد. در جدول دوم نیز همانند جدول اول، متغیر سطح دوم مشخص شد و این کار تا تعیین سطح همه متغیرها ادامه یافت. در نهایت ماتریس استاندارد تشکیل شد و در گام چهارم، با توجه به سطوح تعیین شده، الگوی ساختاری تفسیری، ترسیم گردید.

بحث و ارائه یافته‌ها

اولین یافته‌های ویژگی جمعیت شناختی نمونه تحقیق بود. نتایج در جدول شماره ۲ درج شده است.

جدول ۲- ویژگی‌های جمعیت شناختی تحقیق

نمونه کمی		نمونه کیفی		ویژگی‌های جمعیت شناختی	
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۸۲	۲۵۲	۶۷	۱۲	مرد	جنسیت
۱۸	۵۴	۳۳	۶	زن	
۲۵	۷۷	۱۷	۳	کارشناسی	تحصیلات
۷۰	۲۱۳	۵۰	۹	کارشناسی ارشد	
۵	۱۶	۳۳	۶	دکتری	
۲۶	۸۰	۶	۱	کمتر از ۱۰ سال	سابقه کار
۷۴	۲۲۶	۹۴	۱۷	بالای ۱۰ سال	

با بررسی اسنادی و نظرخواهی از خبرگان و نیز به کمک روش دلفی، جهت طراحی الگوی توسعه مدیریت شهری در شهرداری شیراز، ۱۲ مؤلفه و ۳۸ شاخص شناسایی گردید. فهرست آن‌ها در جدول شماره ۳ درج گردیده است.

جدول ۳- مؤلفه‌ها و شاخص‌های توسعه مدیریت شهری در شهرداری شیراز

شاخص‌ها	مؤلفه‌ها
تنوع شغلی در شهرداری شیراز	ساختار تشکیلاتی
مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری‌های سازمانی در شهرداری شیراز	
تصمیم‌گیری‌های مهم در شهرداری شیراز با استفاده از فرایند بحث عمومی	
خطوط گزارش‌دهی و روابط رئیس و مرئوس واضح و روشن	
روش‌های انجام کار و شرح وظایف از پیش تعریف و تعیین شده	
نظارت و ارزیابی رعایت آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها	
تعامل و همکاری شهرداری شیراز با سازمان‌های دخیل در امور شهر	توسعه تعاملات و مراودات
ایجاد تعامل مؤثر با شهروندان	
توسعه تعاملات با دستگاه‌های فرادستی	
توسعه و تنوع درآمدزایی پایدار با کمترین نوسان	مدیریت منابع مالی و سخت‌افزاری
شفافیت در درآمدها و هزینه‌ها	
ایجاد بانک اطلاعاتی جامع	
اولویت‌بندی نیازمندی‌ها و اقدام جهت تأمین منابع و تجهیزات	
هدایت متمرکز و مناسب منابع و تجهیزات	کارراهه
تدوین طرح جامع مدیریت شهری شیراز (سند چشم‌انداز بلند مدت)	
طراحی و اجرای برنامه استراتژیک در راستای طرح جامع	
هماهنگی میان مراکز اخذ تصمیم‌های کلیدی و اساسی	هماهنگی و انسجام بین سازمانی
هماهنگی بین سازمانی در اقدامات اجرایی مشترک میان سازمان‌های مسئول در امور شهری	
مطالعه و طراحی مشترک سازمان‌های دخیل در امور شهر، قبل از برنامه‌های اجرایی و عملیاتی	

شاخص‌ها	مؤلفه‌ها
همبستگی سازمانی بین مدیران شهرداری و سازمان‌های متولی امور شهری شیراز	دیدگاه سیستمی
وجود دیدگاه کل نگرانه در مواجهه با مسائل پیچیده شهری	
دیدگاه مشترک در اقدامات کاری سازمان‌های متولی امور شهری	
همراستایی اهداف بلندمدت سازمان‌های متولی امور شهری	
وجود اهداف بلندمدت مشترک میان سازمان‌های متولی امور شهری	هم پایانی
اقدامات و فعالیت‌هایی اجرایی در راستای چشم انداز شهر شیراز	بستر سازی
محیط حقوقی و قانونی	
وجود زیرساخت‌های مناسب ارتباطی	
تعیین شاخص‌های عملکرد در بخش‌های فنی و تخصصی مختلف	
تربیت ارزیابان متخصص در زمینه‌های مختلف	نظارت و پایش
افزایش ارزیابی‌های میدانی	
بازنگری، تعیین نواقص در فرایند عملکردها و اصلاحات مورد نیاز	
نیازسنجی تخصص‌های مختلف در امور شهر شیراز	
جذب و نگهداری نیروهای متخصص	توسعه منابع انسانی
توانمندسازی مستمر کارشناسان متخصص	
وجود یک کانون رهبری فرا سازمانی برای سامان دادن به پراکندگی مدیریت امور شهری	
مرکز برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری فرا سازمانی برای سازمان‌های متولی امور شهری	
ارائه برنامه هر یک از سازمان‌های همکار در مدیریت شهری هم راستا با چشم انداز کلی	یکپارچگی
یکسان و یکپارچه سازی برنامه‌ها	

جهت بررسی و سطح‌بندی و تعیین ارتباط مؤلفه‌ها در این پژوهش از روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری استفاده شد. ابتدا جهت تشکیل ماتریس تعامل ساختاری یک ماتریس ۱۲ در ۱۲ شامل مؤلفه‌های مدیریت شهری در شهرداری شیراز در اختیار مشارکت‌کنندگان قرار داده شد. و آن‌ها با مقایسه دو به دو (مقایسه زوجی) عوامل، طبق قواعد قید شده در روش تحقیق، فرم را تکمیل نمودند و سپس نمادها بر اساس نظر اکثریت نمونه پژوهش در جدول خودتعاملی درج گردید نتایج در جدول شماره ۴ درج گردیده است.

جدول ۴. ماتریس خود تعاملی ساختاری مؤلفه‌های مدیریت شهری در شهرداری شیراز

کد	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	I J
۱	X	X											ساختار تشکیلاتی
۲	A												نظارت و پایش
۳													مدیریت منابع مالی و سخت‌افزاری
۴													توسعه تعاملات و مراودت
۵													هماهنگی و انسجام بین سازمانی
۶													وحدت فرماندهی
۷													هم پایانی
۸													توسعه منابع انسانی
۹													یکپارچگی
۱۰													بستر سازی
۱۱													دیدگاه سیستمی
۱۲													کارراهه

برای به دست آوردن ماتریس دستیابی^۱، نمادهای تعاملی ساختاری بر حسب قواعد زیر به صفر و یک تبدیل شدند. حرف A در ورودی I به صفر و در ورودی J به یک، حرف V در ورودی I به یک و در ورودی J به صفر، حرف X در ورودی I و J به یک و

^۱ Reachability matrix

O در ورودی I و J به صفر تبدیل شد. سپس به منظور تفکیک نتایج به دست آمده از نظرات خبرگان تحقیق، قدرت نفوذ (امتیاز ۱ به دست آمده از سطر) میزان وابستگی (امتیاز ۱ به دست آمده از ستون) مشخص گردید. نتایج در جدول شماره ۵ درج شده است.

جدول ۵. ماتریس دسترسی نهایی مؤلفه‌های مدیریت شهری در شهرداری شیراز

قدرت نفوذ	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	کد / کدل
۸	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۸	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۲
۷	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۳
۸	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۴
۴	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۵
۷	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۶
۷	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۷
۱۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۸
۱۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۹
۱۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱۰
۵	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۱	۱۱
۴	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱۲
.	۹	۷	۵	۶	۸	۸	۶	۱۱	۵	۱۰	۸	۷	میزان وابستگی

برای تعیین سطح، با استفاده از ماتریس دستیابی مجموعه قابل دستیابی (خروجی) و مجموعه پیش نیاز (ورودی) و عناصر مشترک برای هر مؤلفه تعیین شد. در اولین جدول تکرار، آن محور دارای بالاترین سطح (سطح اول) است که مجموعه خروجی و عناصر مشترک آن کاملاً یکسان باشد. پس از تعیین این متغیرها، آن‌ها (مؤلفه سطح اول) از جدول حذف شد، با بقیه متغیرهای باقی مانده جدول بعدی تشکیل گردید. در جدول دوم نیز همانند جدول اول متغیر سطح دوم مشخص شد. سپس برای برای تشکیل جدول تعیین سومین سطح، مؤلفه‌های تعیین شده سطح دوم از جدول حذف شد و جدول سطح سوم تشکیل گردید. این کار تا تعیین سطح همه متغیرها ادامه داده شد. سپس ماتریس استاندارد تشکیل گردید. نتایج تعیین سطح اول مؤلفه‌های مدیریت شهری شیراز در جدول شماره ۶ درج شده است.

جدول ۶- تعیین سطوح مؤلفه‌های مدیریت شهری شیراز

سطح	کد	خروجی‌ها	ورودی‌ها	اشتراک‌ها
سطح ۱	۱	۱۲،۱۱،۸۶،۵،۴،۳،۲،۱	۱۲،۱۱،۱۰،۸،۳،۲،۱	۱۲،۱۱،۸،۳،۲،۱
	۲	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۷،۵،۴،۱	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۴،۳،۲،۱	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۲،۱
	۳	۹،۷،۴،۳،۲،۱	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۴،۳،۱	۹،۳،۱
	۴	۱۰،۹،۸،۷،۶،۵،۴،۲	۱۴،۱۲،۱۱،۱۰،۸،۴،۳،۱	۱۰،۸،۴
	۵	۷،۶،۵	۱۳،۱۲،۱۱،۱۰،۹،۸،۷،۶،۵،۴،۳،۲،۱	۷،۶،۵
	۶	۷،۶،۵	۷،۶،۵،۴،۱	۷،۶،۵
	۷	۱۲،۱۱،۷،۶،۵	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۸،۷،۶،۵،۴،۳،۲،۱	۱۲،۱۱،۷،۶،۵
	۸	۱۲،۱۱،۱۰،۸،۷،۵	۱۲،۱۰،۹،۸،۴،۳	۱۲،۱۰،۸
	۹	۱۱،۱۰،۹،۸،۷	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۸،۴،۳،۲	۱۱،۱۰،۹،۸
	۱۰	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۸،۷،۵،۴،۳،۲،۱	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۸،۴،۳،۱	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۸،۴،۳،۱
	۱۱	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۷،۵،۴،۳،۲	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۸،۷،۳،۲	۱۲،۱۱،۱۰،۹،۷،۳،۲
	۱۲	۱۲،۹،۷،۵،۴،۳،۲،۱	۱۲،۱۱،۱۰،۸،۷،۲	۱۲،۷،۲

سطوح	کد	خروجی‌ها	ورودی‌ها	اشتراک‌ها	سطح
سطح ۲	۱	۱۰.۶.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۰.۳.۲.۱	۱۰.۳.۲.۱	-
	۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۲.۱	-
	۳	۹.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۴.۳.۱	۹.۳.۱	-
	۴	۱۰.۹.۸.۶.۴.۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۴.۳.۱	۱۰.۸.۴	-
	۶	۷.۶	۷.۶.۴.۱	۷.۶	۲
	۸	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸	۱۲.۱.۰.۹.۸.۴.۳	۱۲.۱.۰.۸	-
	۹	۱۱.۱.۰.۹.۸	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۸.۴.۳.۲	۱۱.۱.۰.۹.۸	۲
	۱۰	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۸.۴.۳.۱.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۸.۴.۳.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۸.۴.۳.۱	-
	۱۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۴.۳.۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۸.۴.۳.۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۹.۴.۳.۲	-
	۱۲	۱۲.۹.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۲	۱۲.۲	-
سطح ۳	۱	۱۰.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۰.۳.۲.۱	۱۰.۳.۲.۱	-
	۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۲.۱	-
	۳	۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۴.۳.۱	۳.۱	-
	۴	۱۰.۸.۴.۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۴.۳.۱	۱۰.۸.۴	-
	۸	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸	۱۲.۱.۰.۸.۴.۳	۱۲.۱.۰.۸	-
	۱۰	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۴.۳.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۴.۳.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۴.۳.۱	۳
	۱۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۴.۳.۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۴.۳.۲	۱۲.۱.۱.۱.۰.۴.۳.۲	-
	۱۲	۱۲.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۱.۰.۸.۲	۱۲.۲	-
سطح ۴	۱	۴.۳.۲.۱	۱۲.۳.۲.۱	۳.۲.۱	-
	۲	۱۲.۱.۱.۲.۱	۱۲.۱.۱.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۲.۱	۴
	۳	۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۴.۳.۱	۳.۱	-
	۴	۸.۴.۲	۱۲.۱.۱.۸.۴.۳.۱	۸.۴	-
	۸	۱۲.۱.۱.۸	۱۲.۸.۴.۳	۱۲.۸	-
	۱۱	۱۲.۱.۱.۴.۳.۲	۱۲.۱.۱.۸.۴.۳.۲	۱۲.۱.۱.۴.۳.۲	-
	۱۲	۱۲.۴.۳.۲.۱	۱۲.۱.۱.۸.۲	۱۲.۲	-
سطح ۵	۱	۴.۳.۱	۱۲.۳.۱	۳.۱	-
	۳	۴.۳.۱	۱۲.۱.۱.۴.۳.۱	۳.۱	-
	۴	۸.۴	۱۲.۱.۱.۸.۴.۳.۱	۸.۴	۵
	۸	۱۲.۱.۱.۸	۱۲.۸.۴.۳	۱۲.۸	-
	۱۱	۱۲.۱.۱.۴.۳	۱۲.۱.۱.۸.۳	۱۲.۱.۱.۳	-
	۱۲	۱۲.۴.۳.۱	۱۲.۱.۱.۸	۱۲	-
	۱	۳.۱	۱۲.۳.۱	۳.۱	۶
سطح ۶	۳	۳.۱	۱۲.۱.۱.۳.۱	۳.۱	۶
	۸	۱۲.۱.۱.۸	۱۲.۸.۳	۱۲.۸	-
	۱۱	۱۲.۱.۱.۳	۱۲.۱.۱.۸.۳	۱۲.۱.۱.۳	۶
	۱۲	۱۲.۴.۳.۱	۱۲.۱.۱.۸	۱۲	-
	۸	۱۲.۸	۱۲.۸	۱۲.۸	۷
	۱۲	۱۲	۱۲.۸	۱۲	۷

مدل ساختاری تفسیری سطوح عوامل اصلی مدیریت شهری بر حسب سطح به ترتیب از بالا به پایین تنظیم شده اند. در پژوهش حاضر عوامل در ۷ سطح در شکل شماره ۱ نمایش داده شده است.

شکل ۱- مدل ساختاری تفسیری تحقیق

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

هدف از انجام این تحقیق، طراحی مدل عملکرد مدیریت شهری شهرداری شیراز با رویکرد ساختاری تفسیری بود. براساس یافته‌ها ۳۸ شاخص در قالب مؤلفه‌های ساختار تشکیلاتی، نظارت و پایش، مدیریت منابع مالی و سخت افزاری، توسعه تعاملات و مرادوت، هماهنگی و انسجام بین سازمانی، وحدت فرماندهی، هم پایانی، توسعه منابع انسانی، یکپارچگی، بسترسازی، دیدگاه سیستمی و کارراهه، بر مدیریت شهری در شهرداری شیراز اثرگذار است. اسیبی و همکاران (۲۰۲۲) به هماهنگی ضعیف نهادی و ذینفعان، بودجه ناکافی و کمبود منابع انسانی متخصص، الراوی و قاسم (۲۰۲۲) به تصویب طرح جامع، اعمال رویکرد مشارکتی و یکپارچگی در فرایند تصمیمی گیری، آئینی (۱۳۹۹) به سیاستگذاری راهبردی و انسجام سازمانی، رحمانی (۱۳۹۷) به شاخص‌های مشارکت شهروندان با شهرداری، قانون‌مندی و بینش راهبردی، سالار سردری و کیانی (۱۳۹۶) به نداشتن منابع درآمدی پایدار، نداشتن سلسله مراتب تشکیلاتی و عدم مشارکت در برنامه‌ریزی به واسطه ماهیت برنامه‌ریزی متمرکز و از بالا به پایین و بابایی و ابراهیمی (۱۳۹۶) به ایجاد انسجام، همپایانی، هماهنگی، دیدگاه سیستمی و تعامل در دستگاه‌های اجرایی متولی امور شهری اشاره کرده‌اند که یافته‌های این تحقیق همخوانی دارد. در چند دهه اخیر، جمعیت شهرها با مهاجرت از روستاها به شهرها از جمله شیراز، روند افزایشی داشته و افزایش جمعیت و گسترده شدن وسعت شهرها، نیازمندی‌های عمرانی و زیرساختی، فرهنگی-اجتماعی، تفریحی، آموزشی و غیره را نمایان ساخته است. توسعه مدیریت شهری در شهرداری شیراز به رفع این مشکلات کمک زیادی خواهد کرد. شناسایی شاخص‌ها و مؤلفه‌های مدیریت شهری به آگاهی مدیران می‌افزاید و بینش جدیدی را به مدیران و تصمیم‌گیران خواهد داد. اما چالشی که در این زمینه مطرح است، این است که تمرکز و توجه به کدام مؤلفه‌ها در اولویت است. چرا که میزان اثرگذاری مؤلفه‌ها بر یکدیگر متفاوت است و بدیهی است که در اولویت قرار دادن مؤلفه‌ای که از قدرت اثرگذاری بالاتری برخوردار است و بر تقویت و یا ایجاد برخی از مؤلفه‌ها ایفای نقش می‌کند اهمیت دارد. از طرفی توجه همزمان به تمام مؤلفه‌های شناسایی شده دشوار است. از اینرو در تحقیق حاضر با استفاده از تکنیک مدلسازی ساختاری تفسیری، ۱۲ مؤلفه مدیریت شهری شهرداری شیراز سطح بندی شد و اولویت‌های اقدام تعیین گردید تا مدیران با خیال آسوده‌تری به پیاده سازی مؤلفه‌ها جهت توسعه مدیریت شهری شیراز بپردازند. در ادامه به بررسی سطح بندی مؤلفه‌ها پرداخته می‌شود.

براساس یافته‌ها، مؤلفه‌های هماهنگی و انسجام بین سازمانی و هم‌پایانی در سطح اول مدل تحقیق قرار گرفتند که با یافته‌های اسپیی و همکاران (۲۰۲۲)، الراوی و قاسم (۲۰۲۲)، آئینی (۱۳۹۹) و بابایی و ابراهیمی (۱۳۹۶) همخوان است. به منظور دستیابی به این دو مؤلفه ضرورت دارد که به شاخص‌هایی مانند اهداف بلندمدت مشترک میان سازمان‌های متولی امور شهری، هماهنگی میان مراکز اخذ تصمیم‌های کلیدی و اساسی و هماهنگی بین سازمانی در طراحی‌ها و اقدامات اجرایی مشترک میان سازمان‌های مسئول در امور شهری مد نظر مدیران قرار گیرد. علاوه بر این‌ها، تحقق دو مؤلفه سطح اول به تحقق مؤلفه‌ها سطوح میانی و پایین مدل وابسته است. بنابراین نیاز است که در وهله اول به منظور تسهیل و هموار شدن انسجام بین سازمانی و هم‌پایانی در مدیریت شهری شیراز نسبت به تدوین طرح جامع مدیریت شهری شیراز، توانمندسازی منابع انسانی فنی و تخصصی و ساختارمندی شهرداری و سازمان‌های مسئول در مدیریت شهری اقدام لازم انجام شود.

یافته‌های تحقیق نشان داد که در سطوح میانی مدل این تحقیق (سطوح دوم، سوم، چهارم و پنجم) به ترتیب مؤلفه‌های وحدت فرماندهی، یکپارچگی، بسترسازی، نظارت و پایش و توسعه تعاملات و مراودات قرار گرفته است. این یافته‌ها با یافته‌های الراوی و قاسم (۲۰۲۲)، سردری و کیانی (۱۳۹۶) و بابایی و ابراهیمی (۱۳۹۶) همخوان است. در مدل سازی ساختاری تفسیری، متغیرهای قرار گرفته در سطوح میانی از متغیرهای سطوح اثر می‌پذیرند و بر متغیر رأس مدل اثر می‌گذارند. متغیرهای سطوح میانی در اولویت اقدام قرار ندارند اما به اقتضای زمان و فرصت مناسب لازم است که مورد توجه قرار گیرند. با توجه به این که این مؤلفه‌های میانی از قدرت نفوذ و اثرگذاری نسبتاً مطلوب برخوردارند و ویژگی اثرپذیری نیز دارند، نباید مورد غفلت واقع شود. در این رابطه لازم است که استقرار و استحکام محیط حقوقی و قانونی در شهرداری شیراز مورد توجه قرار گیرد و یکسان و یکپارچه سازی برنامه‌ها در مرکز تصمیم‌گیری مشترک سازمان‌های مدیریت شهری با محوریت شهرداری شیراز در دستور کار قرار گیرد و در زمینه‌های مختلف و با سازمان‌های که به بهبود وضعیت امور خدماتی، رفاهی و زیرساختی شهر شیراز کمک می‌کند تعامل لازم ایجاد و یا تقویت شود.

در مدل ساختاری تفسیری، سلسله مراتب اثرگذاری از پایین‌ترین سطح به سمت سطوح بالای مدل است. بنابراین در این تحقیق، مؤلفه‌های سطح هفتم و پس از آن مؤلفه‌های سطح ششم در اولویت اول اقدام و تصمیم‌گیری مدیران قرار دارد. براساس یافته‌ها در سطح ششم، مؤلفه‌های دیدگاه سیستمی، ساختار تشکیلاتی و مدیریت منابع مالی و سخت‌افزاری و در سطح هفتم، توسعه منابع انسانی و کارراهه قرار گرفته است. در یافته‌های اسپیی و همکاران (۲۰۲۲) به بودجه ناکافی و منابع انسانی محدود به عنوان مانع و چالش مدیریت شهری، الراوی و قاسم (۲۰۲۲) به تمرکززدایی جهت دستیابی به ابعاد پایداری اقتصادی، رحمانی (۱۳۹۷) به بینش راهبردی و بابایی و ابراهیمی (۱۳۹۶) به دیدگاه سیستمی اشاره کرده‌اند که با یافته‌های این تحقیق همخوانی دارد. منصوریان و همکاران (۱۴۰۱) نیز در تحقیق خود به دخل و تصرف اعضای شورای شهر در انتخاب پیمانکار، هدایت پروژه‌های عمرانی به سمت بخش‌های خاصی از شهر اشاره کرده‌اند که نشان از اعمال نفوذ بر مبنای سلیقه شخصی افراد ذی نفوذ است و ضرورت وجود طرح جامع توسعه پایدار شهری و کارراهه را در مدیریت شهری نشان می‌دهد. بنابراین با توجه به یافته‌های تحقیق حاضر و مرور یافته‌های برخی از تحقیقات پیشین، نیاز است که در شهرداری شیراز در وهله اول نسبت به تدوین طرح جامع مدیریت شهری شیراز با چشم انداز بلند مدت و سپس اقدامات لازم در راستای طرح جامع اقدام عاجل انجام شود. سپس نیاز سنجی تخصص‌های مختلف در امور شهر شیراز و جذب، توانمندسازی و نگهداری نیروهای متخصص در دستور کار مدیران قرار گیرد و در ادامه نیز با تنوع و چرخش شغلی، مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری‌های سازمانی در شهرداری شیراز، خطوط گزارش‌دهی و روابط رئیس و مرئوس واضح و روشن نسبت به توسعه مدیریت شهری شهرداری شیراز اقدام مسير تحقق مؤلفه‌های وحدت فرماندهی، یکپارچگی، بسترسازی، هماهنگی و انسجام بین سازمانی و هم‌پایانی را در توسعه مدیریت شهری شیراز هموار خواهد کرد و به مدیریت شهری این کلانشهر کمک زیادی خواهد نمود.

براساس یافته‌های تحقیق حاضر، توسعه منابع انسانی در سطح زیربنایی قرار گرفته است. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا ابتدا نسبت به توانمندسازی مدرسان اقدام شود و سپس با افزایش برگزاری دوره‌های آموزشی و توجیهی نسبت به توانمندسازی کارکنان در کنار برگزاری همایش‌ها و کنگره‌های علمی در این زمینه اقدام لازم انجام شود. همچنین یافته‌ها نشان داد که مؤلفه کارراهه در پایین‌ترین سطح مدل ساختاری تفسیری تحقیق قرار گرفته است. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا بدون فوت وقت، مرکز پژوهش‌های

شورای اسلامی شهر و حوزه معاونت برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری شیراز فعال شده و بررسی‌های اولیه و تعیین وضع موجود در دستور کار قرار گیرد و سپس طرح جامع توسعه پایدار شهر شیراز در راستای ارتقاء مدیریت شهری تدوین و اجرا شود.

منابع

- آدم‌پور، الهام؛ عسکری، ایمان؛ دالمن، هدی؛ مظفری خورگو؛ صدیقه و سالاری، مجتبی. (۱۴۰۱). نقش مدیریت شهری (شهرداری‌ها) در پایداری شهری. فصلنامه پژوهشنامه مطالعات راهبردی علوم انسانی و اسلامی، ۴۶ (۴)، ۵۴۴-۵۳۷. <http://noo.rs/ez7AG>
- اسفندیاری، آناهیتا؛ رضایی، محمدرضا و شمس‌الدینی، علی. (۱۴۰۱). تحلیلی بر سنجش میزان سطح عملکرد مدیریت شهری در کلانشهر شیراز با رویکرد حکمروایی خوب شهری. نشریه علمی پژوهشی مدیریت شهری و روستایی، ۲۱ (۶۷)، ۴۲-۲۵. <http://ijurm.imo.org.ir/article-1-3241-fa.html>
- آیینی، محمد؛ ذبیحی، حسین و سعیده زرابادی، زهرا سادات. (۱۳۹۸). ارائه مدل ارزیابانه از چالش‌های نظام مدیریت شهری شهرهای جدید ایرانی مبتنی بر رویکرد مدل سازی ساختاری تفسیری. فصلنامه علمی پژوهشی مدیریت شهری و روستایی، ۷۵ (۴)، ۱۳۱-۱۵۰. <https://doi.org/10.22034/bagh.2019.159255.3880>
- بابایی، مهناز و سعیدی، ابراهیم. (۱۳۹۳). مطالعه و بررسی مؤلفه‌های مدیریت یکپارچه در شهر اصفهان. همایش ملی برنامه ریزی شهری، مدیریت شهری و توسعه پایدار، ۱ (۱)، ۳۶-۱۷. <https://doi.org/10.22108/ue.2016.22102>
- بایرام‌زاده، نیما؛ موسوی، میرنجف. (۱۴۰۲). بررسی ارتباط توسعه‌یافتگی و تخصیص منابع در ایجاد سکونت‌گاه‌های انسانی جدید در طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ (نمونه موردی: ایران). جغرافیا و مطالعات محیطی، ۱۳ (۴۹)، ۱۲۰-۱۳۹. <https://sanad.iau.ir/Journal/ges/Article/1107624>
- پیشرو، حمدالله. (۱۳۹۰). چالش‌های پیش روی کلانشهر شیراز در دستیابی به توسعه پایدار شهری با تأکید بر ملاحظات زیست محیطی، همایش ملی شناسایی و تبیین راهکارهای تحقق جهاد اقتصادی در شهرداری‌ها. <https://civilica.com/doc/173182>
- حبیبی، لیلا و شهرزاد حقیقی‌نژاد، شهرزاد. (۱۳۹۸). ارزیابی و بررسی مشکلات پروژه‌های عمرانی شهرداری شیراز با روش تحلیل محتوا. چهارمین کنفرانس ملی در مدیریت، حسابداری و اقتصاد با تأکید بر بازاریابی منطقه‌ای و جهانی. <https://civilica.com/doc/915590>
- حکمت‌نیا، حسن؛ ملکی، محمد؛ موسوی، میرنجف و افشانی، علیرضا. (۱۳۹۶). بررسی و تحلیل حکمروایی خوب شهری در ایران: مورد مطالعه: شهر ایلام. مجله آمایش جغرافیایی فضا، ۷ (۲۴)، ۱۵۲-۱۴۳. https://gps.gu.ac.ir/article_50835.html
- خادم‌الحسینی، احمد و بهرامی، انوشیروان. (۱۳۹۸). ارزیابی عملکرد مدیریت شهری در پایداری شهری (مطالعه موردی: شهر ایزد). مجله جغرافیا و مطالعات محیطی، ۸ (۳۰)، ۴۸-۳۳. https://journals.iau.ir/article_669138.html
- رحمانی، حامد. (۱۳۹۷). شناسایی شاخص‌های برای توسعه مدیریت شهری شهرداری تهران. مجله مطالعات مدیریت شهری، ۱۰ (۳۶)، ۱-۱۵. <http://noo.rs/CeDsU>
- رضایی کوچی، محمود. (۱۳۹۸). نقش مشارکت شهروندان در افزایش موفقیت مدیریت شهری مورد: کلانشهر شیراز. مجله پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، ۱۰ (۳۸)، ۶۲-۵۱. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.22285229.1398.10.38.5.1>
- روستایی، امین؛ رحیمی، علی و روستائی، ایمان. (۱۳۹۴). بررسی رضایتمندی کارکنان شهرداری شیراز از استقرار نظام شهرداری الکترونیک و رابطه آن با عملکرد شغلی آنها. کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت و مهندسی صنایع. <https://civilica.com/doc/435168>
- رئیس، حسین؛ پاک‌نهاد، محمدحسین. (۱۳۹۳). بررسی چالش‌های توسعه حمل‌ونقل همگانی محور TOD مطالعه موردی مناطق ۱ و ۵ و ۷ شهر شیراز. اولین کنفرانس ملی شهرسازی، مدیریت شهری و توسعه پایدار. <https://civilica.com/doc/361117>
- زیاری، کرامت‌الله؛ یداله‌نیا، هاجر و یداله‌نیا، حسین. (۱۳۹۹). تحلیل عملکرد مدیریت شهری با تأکید بر شاخص‌های حکمروایی خوب از منظر شهروندان (مورد مطالعه: شهر ساری). مجله پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، ۱۱ (۴۰)، ۱۶-۱. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.22285229.1399.11.40.1.8>
- سالاری سردری، فرضعلی و کیانی، اکبر. (۱۳۹۶). تحلیل الگوی مدیریت شهری ایران (ساختار، عملکرد و راهبرد). نشریه مطالعه مدیریت شهری، ۱۵ (۳۲)، ۳۵-۵۲. <http://noo.rs/P4nXa>
- ستاوند، محمدهادی؛ حاجی‌زاده، فاضل و یغفوری، حسین. (۱۳۹۸). واکاوی فضایی مناطق شهری شیراز از منظر عدالت اجتماعی با تأکید بر خدمات عمومی، ۱۹ (۵۲)، ۱۹۲-۱۷۱. <https://doi.org/10.29252/jgs.19.52.171>
- سماواتی، سمیرا؛ حسینی‌نیا، غلامحسین و بحرینی، حسین. (۱۴۰۱). تحلیل عملکرد مدیریت شهری همدان مبتنی بر شاخص‌های حکمروایی مطلوب شهری با تأکید بر نظر شهروندان. مجله مهندسی جغرافیایی سرزمین، ۶ (۴)، ۸۱۶-۸۰۱. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.25381490.1401.6.4.2.5>
- صفایی‌پور، مسعود و آزادبخت، مریم. (۱۳۹۷). نقش مدیریت شهری با تأکید بر نقش شهرداری برپایداری زیست محیط (مطالعه موردی: منطقه ۲ شهر اهواز). نشریه جغرافیایی سرزمین، ۱۵ (۵۸)، ۱۲۸-۱۱۵. <https://www.sid.ir/paper/116383>

- طالب‌نژاد، احمد. (۱۳۹۴). طراحی نظام ارزیابی عملکرد مناطق شهرداری شیراز، کنفرانس بین‌المللی مدیریت، اقتصاد و علوم انسانی. <https://civilica.com/doc/625535>
- علوی، سید علی؛ اجاقلو، مریم، و بهمنی، افشین. (۱۳۹۳). ارزیابی عملکرد شهرداری در شهرهای کوچک جهت تحقق شاخص‌های شهر خلاق (نمونه موردی: شهر بلیان آباد). همایش ملی برنامه ریزی شهری، مدیریت شهری و توسعه پایدار. <https://civilica.com/doc/360975>
- فیروزی، محمدعلی؛ روستایی، شهرپور؛ کاملی‌فر، محمدجواد و ملکی، سعید. (۱۳۹۹). شناخت و ارزیابی تأثیر مؤلفه‌های حکمروایی شهری از منظر رویکرد مدیریت دانش مطالعه‌ای در کلان‌شهر تبریز. مجله آمایش جغرافیایی فضا، ۱۰ (۳۷)، ۷۳-۹۰. <https://doi.org/10.30488/gps.2020.124936>
- کاوپور، یاسین؛ اقبالی، ناصر و حمزه، فرهاد. (۱۴۰۱). ارزیابی عملکرد مدیریت شهری با تأکید بر شاخص‌های حکمروایی خوب مطالعه موردی: شهر اهواز. مجله آمایش جغرافیایی فضا، ۱۲ (۱)، ۶۶-۵۱. <https://doi.org/10.30488/gps.2022.342406.3543>
- منصوریان، حسین؛ رجایی، سیدعباس؛ حاتمی، احمد و عاشوری، حسن. (۱۳۹۸). آسیب‌شناسی مدیریت شهری در شهر اقوام (مطالعه موردی: شهر نورآباد، استان لرستان). مجله جغرافیای اجتماعی شهری، ۱ (۱۴)، ۲۱۱-۱۹۴. <http://noo.rs/GXLsn>
- موسوی، میرنجنف؛ و بایرام‌زاده، نیما. (۱۴۰۳). تحلیل فضایی روند نابرابری‌های منطقه‌ای در ایران، فصلنامه علمی- پژوهشی اطلاعات جغرافیایی «سپهر»، ۳۳ (۱۳۱)، ۱۰۵-۱۲۵. <https://doi.org/10.22131/sepehr.2024.2017054.3039>
- میرزاده دوستان، امیر. (۱۴۰۱). بررسی مدیریت شهری و نقش آن در توسعه پایدارشهری. مجله جغرافیا و روابط انسانی، ۵ (۲)، ۳۳-۲۱. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.26453851.1401.5.2.2.3>
- نجاتی حسینی، سید محمود. (۱۳۸۰). جامعه مدرن، شهروندی و مشارکت. نشریه مدیریت شهری، ۵ (۲۵)، ۱۷-۱. <https://www.magiran.com/volume/2577>

References:

- Adampour, E., Askari, I., & Mozafari, S. (2022). The role of urban management (municipalities) in urban sustainability, *Research Journal of Strategic Studies of Humanities and Islamic Sciences*, 4(46), 537-544. <http://noo.rs/ez7AG>. [in Persian]
- Aieni, M. (2020) A research with the title of explaining the components of the integrated urban management model in new Iranian cities, *Scientific Research Quarterly of Urban and Rural Management*, 75(4), 131-150. <https://doi.org/10.22034/bagh.2019.159255.3880>. [in Persian]
- Alavi, S. A., Ojaklou, M., & Afshin, B. (2014). Evaluation of municipal performance in small cities to realize creative city indicators (case example: Bulblan Abad city), *National Conference on Urban Planning, Urban Management and Sustainable Development*. <https://civilica.com/doc/360975/> [in Persian]
- Alene, E. T. (2022). Determinant factors for the expansion of informal settlement in Gondar city, Northwest Ethiopia, *Journal of Urban Management*, 11(3), 321-337. <https://hdl.handle.net/10419/271470>.
- Alrawi, A., & Qasim, SH. (2022). Urban Management of City Centers the Road to The Sustainable Development (Sustainable Land Use Management), *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci. 961 012090. <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/961/1/012090>.
- Asibey, M., Mintah, F., Adutwum, I. & Tagnan, J N. (2022). urban planning-climate change resilience conundrum in Accra, Ghana, *Cities*, Volume 131, 103950, <https://doi.org/10.1016/j.cities.2022.103950>.
- Babaei, M., & Ebrahimi, S. (2017). Studying and investigating the components of integrated management in the city of Isfahan, *Urban Economy Quarterly*, first year, first issue, 1(1), 17-36. <https://doi.org/10.22108/ue.2016.22102>. [in Persian]
- Bayramzadeh, N., Mousavi, M. N. (2024). Investigating the Relationship Between Development and Resource Allocation in the Creation of New Human Settlements During the Years 2011 to 2021 (Case Study: Iran). *Journal of Geography and Environmental Studies*, 13(49), 120-139. <https://sanad.iau.ir/Journal/ges/Article/1107624> [In Persian]
- Elvir A., Sevara S., Rustem Sh. & Mavluda K. (2024). Efficiency in Urban Management and Smart City Concepts: A Russian Cities Case Study, 19(4):1379-1387. <http://dx.doi.org/10.18280/ijssdp.190415>
- Esfandiari, A., Rezaei, M. & Shams al-Dini, A. (2024). An analysis on measuring the performance level of urban management in Shiraz metropolis with the approach of good urban governance, *Urban and Rural Management*, 21(67), 42-25 An analysis on measuring the performance level of urban management in Shiraz metropolis with the approach of good urban governance, *Urban and Rural Management*, 21(67), 42-25. <http://ijurm.imo.org.ir/article-1-3241-fa.html>. [in Persian]
- Faisal, M., Banwet, D.K. & Shankar, R. (2006). Supply chain risk mitigation: modelling the enablers, *Business Process Management*, 12(4), 535-552. <https://doi.org/10.1108/14637150610678113>.

- Firouzi, M., Rustaei, Sh., Kamli Far, M., & Maleki, S. (2020). Recognition and evaluation of the impact of urban governance components from the perspective of knowledge management approach, a study in Tabriz metropolis. *Journal of Geographical Survey of Space*, 10(37), 73-90. <https://doi.org/10.30488/gps.2020.124936>. [in Persian]
- Ghaffari, M. &, Nejati Hosseini, S. M. (2021). Modern Society, Citizenship and Participation, *Urban Management Quarterly*, 5(25), 1-17. <https://www.magiran.com/volume/2577>. [in Persian]
- Habibi, L., & Shahrazad, N. (2019). Evaluation and investigation of the problems of construction projects of Shiraz municipality with the method of content analysis, the fourth national conference in management, accounting and economics with an emphasis on regional and global marketing. <https://civilica.com/doc/915590/> [in Persian]
- Hekmat Nia, H., Mousavi, M., Afshani, A., & Maleki, M. (2017). Review and analysis of good urban governance in Iran: Study case: Ilam city, *Space Survey*, 7(24), 143-152. https://gps.gu.ac.ir/article_50835.html. [in Persian]
- Kavehpour, Y., Eqbali, N., & Hamzeh, F. (2022). Evaluation of urban management performance with an emphasis on good governance indicators, a case study: Ahvaz city, *Journal of Aaish Geographical Analysis of Space*, 12(1), 51-66. <https://doi.org/10.30488/gps.2022.342406.3543>. [in Persian]
- Khadem Al-Hosseini, A., & Bahrami, A. (2019). Evaluation of urban management performance in urban sustainability, a case study: Izeh city, *Quarterly of Geography and Environmental Studies*, 8(30), 33-48. https://journals.iau.ir/article_669138.html. [in Persian]
- Mansourian, H., Rajaei, S A., Hatami, A., & Ashuri, H. (2022). Pathology of urban management in the city of the tribes (case study: Noorabad city, Lorestan province), *Urban Social Geography*, 6(1), 193-211. <http://noo.rs/GXLsn>. [in Persian]
- Mirzazadeh Doostan, A. (2022). Review of urban management and its role in the development of urban sustainability, *Geography and Human Relations*, 5(1), 21-33. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.26453851.1401.5.2.2.3>. [in Persian]
- Mousavi, M., & Bayramzadeh, N. (2024). Spatial analysis of the trend of regional inequalities in Iran. *Scientific- Research Quarterly of Geographical Data (SEPEHR)*, 33(131), 105-125. doi: 10.22131/sepehr.2024.2017054.3039 [In Persian]
- Mousavi, M., Jafarpour Ghalehtemouri, K., Bagheri Kashkouli, A., & Bayramzadeh, N. (2024). Mitigating development barriers and addressing disparities in border cities of Iran: a comprehensive analysis of border provinces and influential factors. *Geojournal*, 89(4), 1–20. doi: 10.1007/s10708-024-11181-9
- Pishrow, H. (2011). Challenges facing Shiraz metropolis in achieving sustainable urban development with an emphasis on environmental considerations, National conference to identify and explain solutions for realizing economic jihad in municipalities, Tehran. <https://civilica.com/doc/173182/>. [in Persian]
- Rahmani, H. (2019). Identification of development indicators of urban management of Tehran Municipality, *Urban Management Studies*, 10(36), 1-15. <http://noo.rs/CeDsU>. [in Persian]
- Raisi, H., & Pak Nahad, M. R. (2014). Investigating the challenges of developing TOD based public transportation, a case study: Districts 1, 5 and 7 of Shiraz city, the first national conference on urban planning, urban management and sustainable development. <https://civilica.com/doc/361117>. [in Persian]
- Rezaei Kochi, M. (2019). Investigating the role of citizens' participation in increasing the success of urban management case: Shiraz metropolis, *Research and Urban Planning*, 10(38), 51-62. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.22285229.1398.10.38.5.1>. [in Persian]
- Roostae, A., Rahimi, A., & Roostae, I. (2015). Surveying the satisfaction of Shiraz municipality employees with the establishment of the electronic municipality system and its relationship with their job performance, *International Conference on New Researches in Management and Industrial Engineering*. <https://civilica.com/doc/435168/>. [in Persian]
- Safaipour, M., & Azadbakht, M. (2018). The role of urban management with an emphasis on the role of the municipality on environmental sustainability (Case study: Region 2 of Ahvaz), *Geographical Quarterly of the Land*, 15(58), 115-128. <https://www.sid.ir/paper/116383>. [in Persian]
- Salar Sardar, F A., & Kayani, A. (2016). Analysis of Iran's Urban Management Model, *Urban Management Studies Quarterly*, 15 (32), 35-52. <http://noo.rs/P4nXa>. [in Persian]
- Samvati, S., Hosseininia, Gh., & Bahreini, H. (2022). Analysis of Hamedan urban management performance based on optimal urban governance indicators with emphasis on citizens' opinions, *Land Geography Engineering*, 6(4), 801-816. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.25381490.1401.6.4.2.5>. [in Persian]

- Setavand, M. H., Hajizadeh, F., & Yaghfour, H. (2019). Spatial analysis of urban areas of Shiraz from the perspective of social justice with emphasis on public services, *Applied Research of Geographical Sciences (Geographical Sciences)*, 19(52), 171-192. <https://doi.org/10.29252/jgs.19.52.171>. [in Persian]
- Shekhar, S. (2020). Effective management of slums- Case study of Kalaburagi city, Karnataka, India, *Journal of Urban Management, Journal of Urban Management*, 10(1), 88-89. <https://doi.org/10.1016/j.jum.2019.09.001>.
- Talebnejad, A. (2015). Designing the performance evaluation system of Shiraz municipal areas, Conference Information Center. <https://civilica.com/doc/625535>. [in Persian]
- Ziari, H., Yadollah Nia, H., & (2020). Analysis of urban management performance with emphasis on good governance indicators from the perspective of citizens, case study: Sari city, *Urban Research and Planning Quarterly*, 11(40), 1-16. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.22285229.1399.11.40.1.8>. [in Persian]